

Sygn. akt VI Ga 96/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: **M. B.**

przeciwko: **T. B. i K. W.**

o **zapłatę**

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 10 grudnia 2013 r., sygn. akt V GC 1113/12

I. **o d d a l a** apelację,

II. **z a s ą d z a** od powoda M. B. na rzecz pozwanych T. B. i K. W. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 96/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 maja 2014r.

Pozwem wniesionym w sprawie do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie powód M. B. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych K. W. i T. B. kwoty 1 722,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lutego 2012 r. oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu dla niniejszego podał, iż strony zawarły umowę na wykonanie i rozbudowę funkcjonalności oprogramowania komputerowego, zgodnie z którą wykonał prace dodatkowe o wartości 1 722,00zł, na taką kwotę wystawił fakturę VAT którą przesłał pozwanym i która nie została zapłacona.

W dniu 4 maja 2012 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu pozwani złożyli sprzeciw, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu dla niniejszego wskazali, iż strony nie umówiły się o wykonanie jakichkolwiek dodatkowych funkcjonalności, w tym o ich wykonanie za wynagrodzeniem w kwocie 1722,00 zł brutto. Dzieło, o które faktycznie się umówiły i za które pozwany zapłacili – kompletny sklep internetowy – nie zostało wykonane i oddane pozwanym, faktura Vat nr (...) z dnia 7 czerwca 2011r. zawiera sformułowanie, iż dotyczy wynagrodzenia końcowego za rozbudowę

funkcjonalności, brak zatem podstaw do uznania zasadności roszczenia powoda – roszczenie takie w sensie materialno prawnym nie istnieje, a powód nie wykazał kiedy dzieło zostało wykonane i oddane pozwanym.

Postanowieniem z dnia 4 września 2012 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, wobec wniesienia sprzeciwu i utraty mocy nakazu zapłaty w całości, przekazał niniejszą sprawę do Sądu Rejonowego w Rzeszowie.

W dniu 10 grudnia 2013r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie wydał wyrok, w którym oddalił powództwo (I), zasądził od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (II).

Powyższy wyrok Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych: w kwietniu 2010 r. strony zawarły umowę, na podstawie której powód zobowiązał się do wykonania sklepu internetowego, celem prowadzenia przez pozwanych sprzedaży wyrobów meblarskich. W dniu 13 kwietnia 2010 r. powód wystawił fakturę pro forma nr (...) na kwotę 3 626,50 zł, którą to kwotę pozwani uiszcili w całości. W dniu 7 czerwca 2011 r. powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 3 243,28 zł, tytułem: „Projekt graficzny standard. Zapłata końcowa. Rozbudowa funkcjonalności oprogramowania sklepu. Zapłata końcowa”. Roszczenie z tytułu przedmiotowej faktury VAT było przedmiotem postępowania w sprawie o zapłatę, toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie. Wskutek zapłaty kwoty wynikającej z faktury VAT nr (...) r. powód cofnął w tejże sprawie pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, wskutek czego postępowanie zostało umorzone. Pismem z dnia 10 sierpnia 2011 r. pozwani wezwali powoda do oddania dzieła poprzez udostępnienie plików i umieszczenie sklepu na serwerze, wyznaczając powodowi termin na dzień 10 września 2011 r. W piśmie z dnia 8 listopada 2011 r. pozwani złożyli oświadczenie o odstąpieniu od umowy, w związku z upływem wyznaczonego w piśmie z dnia 10 sierpnia 2011 r. terminu do oddania dzieła. W dniu 10 lutego 2012 r. powód wystawił na rzecz pozwanych fakturę VAT nr (...) na kwotę 1 722,00 zł, tytułem dodatkowych modułów: aranżacje, słownik wybarwień i kalkulacja cenowa. Pismem z dnia 14 marca 2012 r., powód wezwał pozwanych do zapłaty kwoty wynikającej z przedmiotowej faktury. Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów prywatnych przedłożonych przez strony w toku postępowania, wydruków obejmujących treść korespondencji e-mailowej z dnia 30 marca 2011 r., wydruku strony internetowej o adresie:(...)z dnia 26 stycznia 2012 r. z dnia 27 stycznia 2012 r. i z dnia 11 lutego 2013 r. Sąd odmówił waloru wiarygodności zeznaniom świadków A. B. i M. P. w zakresie okoliczności wskazywanych przez powoda jako podstawa roszczenia – to jest zawarcia umowy której przedmiotem byłoby wykonanie funkcjonalności dodatkowych oprogramowania, mając na uwadze ich sprzeczności z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności treścią wystawionej przez samego powoda faktury 7 czerwca 2011 r. w której wskazał, iż objęta nią kwota stanowi ostateczne wynagrodzenie za rozbudowę zamówionego przez powodów oprogramowania. Sąd miał także na uwadze fakt, iż przedmiotowe zeznania pochodzą od osób zainteresowanych wynikiem postępowania; w kwestii kluczowej dla niniejszej sprawy – związania stron umową – zeznania są niejednoznaczne i nielogiczne. Na podstawie powyższego Sąd Rejonowy dokonał następujących rozważań prawnych: Powód uzasadniał swoje roszczenie wskazując, że wykonał dodatkowe czynności objęte zawartą pomiędzy stronami umową o dzieło, w związku z czym wystawił w dniu 10 lutego 2012 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 1 722,00 zł. Powód, na którym spoczywał ciężar udowodnienia zasadności i wysokości swojego roszczenia, nie sprostął przedmiotowemu obowiązkowi procesowemu. Sąd nie znalazł podstaw do przyjęcia, że łącząca strony umowa obejmowała czynności, za których wykonanie powód dochodzi w niniejszym procesie wynagrodzenia. Fakt iż powód prowadził już proces którego przedmiotem było roszczenie o zapłatę wynagrodzenia z tytułu umowy na którą powoływał się w niniejszym postępowaniu oraz fakt wystawienia faktury powołanej w pozwie złożonym w niniejszej sprawie po zakończeniu przedmiotowego procesu, oznaczenie w niej tytułu jako „zapłata końcowa” wskazywało w przekonaniu Sądu, że czynności za które dochodzi wynagrodzenia powód nie były objęte zawartą przez strony umową. Powód nie podnosił nawet, a tym bardziej nie wykazał by strony zawarły kolejną umowę, której przedmiotem były dalsze funkcjonalności oprogramowania. Dowodu zawarcia dalszej umowy o dzieło nie stanowiła wystawiona przez powoda faktura VAT, która jako pochodzący od powoda dokument księgowo-rozliczeniowy, sama w sobie nie dowodziła istnienia roszczenia w aspekcie materialno-prawnym Powód, w swoich twierdzeniach ograniczył się do argumentacji, iż roszczenie znajduje swoje uzasadnienie w zawartej umowie o dzieło, przy czym analiza całokształtu materiału dowodowego wskazywała, iż żadna umowa na wykonanie dodatkowych czynności nie została wykonana. Nie wykazał również, aby wykonał inne czynności, uzasadniające roszczenie. Sąd Rejonowy nadmienił,

iz pozwani wykazali, że dzieło nie zostało wykonane, pomimo wyznaczenia powodowi dodatkowego terminu na jego realizację, to jest do dnia 10 września 2011 r. Sąd w świetle treści art. 636 § 1 kc odstąpienie pozwanych od umowy uznał za zasadne. Wobec niewykazania zasadności swojego roszczenia, powództwo podlegało oddaleniu na podstawie art. 627 kc w zw. z art. 6 kc. O kosztach procesu Sąd orzekł stosownie do wyniku postępowania.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając wyrok ten w całości i zarzucając mu istotne uchybienia procesowe mające wpływ na wynik sprawy tj. naruszenie art. 233 kpc przez:

- dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, a przede wszystkim poprzez przyjęcie, iż łącząca strony umowa nie obejmowała czynności, za których wykonanie powód dochodzi wynagrodzenia,

- przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, nierozważenie zebranego materiału w sposób wszechstronny i naruszenie zasad logicznego rozumowania w zakresie oceny wiarygodności przeprowadzonych dowodów z zeznań świadków A. B. i M. P. poprzez przyjęcie, iż zachodzi sprzeczność między zeznaniami świadków, a pozostałym materiałem dowodowym, w szczególności treścią wystawionej przez powoda faktury VAT z dnia 7 czerwca 2011r.

Zważywszy na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego, w tym kosztów postępowania apelacyjnego, wg norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego. Apelujący wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z nagrania dźwiękowego na płycie CD stanowiącego zapis rozmowy telefonicznej między K. W., a pracownikiem powoda M. P. wskazując, iż powołanie tego dowodu w postępowaniu przed Sądem I instancji nie było możliwe, gdyż suma zapisów rozmów telefonicznych między powodem i jego pracownikami, a pozwanym to ponad 17 godzin materiału dźwiękowego, którego przesłuchanie wymagało odpowiedniego czasu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda nie jest uzasadniona.

Sąd I instancji dokonał właściwej analizy przeprowadzonych dowodów, z niniejszego wywiódł logiczne wnioski, dokonując w tym zakresie ustaleń nie przekraczając przysługującej mu swobodnej oceny dowodów, nie noszącej znamion oceny dowolnej.

Istotę rozstrzygnięcia Sądu I instancji, a i jednocześnie przedmiot apelacji stanowiło ustalenie przez Sąd ten, iż łącząca strony umowa o dzieło nie obejmowała czynności za które powód w niniejszym postępowaniu dochodził wynagrodzenia, a ściślej, bo to wymaga doprecyzowania, iż pozwani w ramach tej umowy nie zlecili powodowi wykonania jako dodatkowego zakresu dzieła wykonania modułów: aranżacje, słownik wybarwień dla pól karty produktu, kalkulacji cenowej i opcji produktów składowych i stąd powód nie miał podstaw dla obciążenia pozwanych dodatkowo wynagrodzeniem w wysokości objętej fakturą nr (...) z dnia 10.02.2012r. Powód bowiem twierdził, iż pierwotnie dokonane przez pozwanych zamówienie nie obejmowało w/w modułów, stąd nie mieściły się one w wynagrodzeniu objętym fakturami z dnia 13.04.2010r. i z dnia 7 czerwca 2011r. i dlatego wobec następczego rozszerzenia zakresu wykonywanego dzieła, uprawnionym był do dalszego obciążenia pozwanych należnością z faktury Vat nr (...)r., pozwani niniejszemu zaprzeczali, zarzucając, iż dodatkowego zlecenia upoważniającego powoda do podwyższenia wynagrodzenia nie składali.

Niewątpliwie to powód z powyższego faktu wywodził skutek prawny i to on winien był, stosownie do treści art. 6 kc, niniejsze udowodnić. W ocenie Sądu I instancji powód obowiązkowi temu nie sprostał i ocenę tą Sąd II instancji podziela. Dokonana przez Sąd Rejonowy w tym zakresie ocena dowodów, wbrew zarzutom apelującego oparta została właśnie na całokształcie zebranych w sprawie dowodów, analizie chronologii zdarzeń i założeniu logiczności i racjonalności działań powoda. Analiza przedłożonej przez powoda wiadomości e-mail z dnia 13.04.2010r. (k- 126) nie pozwalała na jednoznaczne ustalenie jakie funkcje dodatkowe zostały zamówione przez powodów. Przede

wszystkim była to jednostronna wiadomość pochodząca od powoda i brak co do niej odpowiedzi pozwanych w sposób precyzyjny wskazującej, które funkcje podlegały zamówieniu, mail ten obejmował bowiem szereg funkcji, a kwota wynikająca z części wstępnej tego emaila wskazywała jedynie na kwotę zadatku z tego tytułu (35% brutto zadatek na realizację funkcji dodatkowych) nie precyzując jakie konkretnie pozycje (jakie funkcje) się na nią składają, zwłaszcza, iż w dalszej części tej wiadomości wskazano, iż harmonogram prac ustalany jest po złożeniu i przyjęciu zamówienia do realizacji. Stąd też niniejszy mail nie stanowił zamówienia na podstawie którego przyjęto realizację, a dalszego maila powód już nie przedstawił. Przedmiot zamówienia nie wynikał również z dalszej części maila (po słowie- witam), w której wprawdzie zaznaczono część funkcji dodatkowych kolorem, jednakże brak podstaw dla ustalenia kto, kiedy i na jakiej podstawie niniejsze zaznaczył, okoliczności niniejszego nie przytoczył i nie przybliżył żaden z przesłuchiwanych świadków. Sama zbieżność kwotowa zaznaczeń z kwotą zadatku na realizację funkcji dodatkowych nie była wystarczającą, skoro sumę analogiczną można było uzyskać także poprzez odmienne zestawienie i zsumowanie funkcji dodatkowych w tym uwzględniających funkcje co do których powód wystawił później dodatkową fakturę Vat nr (...)r. (poz. 1 i 2). Co do poz. 3 tej faktury to funkcję o analogicznej przynajmniej semantycznie zawierał przedmiotowy mail (pkt 5), nawet zaznaczony kolorem żółtym, tyle że o innej cenie. Z zeznań świadka A. B. wynikało, iż poza zamówieniem podstawowymi klienti zamówili dodatkowe funkcje, a instalacja całości została zakończona w czerwcu 2011r. zeznania analogicznej treści złożył również świadek M. P.. Zeznania te nie precyzowały kiedy konkretnie zamówienie w przedmiocie trzech dodatkowych funkcji miało zostać złożone zostało, przed Sądem I instancji nie został wykazany fakt złożenia przedmiotowego zamówienia, ani w formie mailowej, ani telefonicznej pomimo, iż świadek B. zeznała, iż rozmowy z klientami były nagrywane, firma posiada też maile, które wymieniano z klientami. Ani maili, ani nagrań z rozmowy telefonicznej przed Sądem I instancji nie złożono. Sąd więc ustalając fakt dodatkowego zamówienia musiałby oprzeć się wyłącznie na zeznaniach tych dwóch świadków, nie znając treści pierwotnego zamówienia (nieprecyzyjność maila z dnia 13.04.2010r.) wbrew stanowisku samego powoda wyrażonemu w fakturze VAT nr (...)r. Prawidłowo bowiem Sąd I instancji dokonał konstatacji, iż skoro w czerwcu 2011r. ukończono cały program i powód wystawiał fakturę nr (...)r. zamówienie nr (...) wpisując w niej : rozbudowa funkcjonalności oprogramowania sklepu. Zapłata końcowa - to należało racjonalnie przyjąć, iż zapłata ta obejmowała (poza zadatkami) całość wynagrodzenia z tego tytułu, w innym bowiem razie w fakturze tej widniał by zapis: zapłata częściowa, w toku procesu poza sporem było bowiem, iż funkcje za które wynagrodzenia dochodził powód w tym postępowaniu podlegały co do zasady grupie rozbudowa funkcjonalności oprogramowania. Wystawienie przez powoda jeszcze jednej faktury nr (...)r. w dniu 10.02.2012r. jeszcze co do trzech funkcji z odwołaniem się zresztą do dokładnie tożsamego zamówienia bo (...) jak wymienione w fakturze nr (...) z dnia 7.06.2011r. (w której określono tytuł zapłata końcowa) i to po upływie ponad pół roku od poprzedniej bez racjonalnego wyjaśnienia chociażby przyczyny dla której powód zwlekał z wystawieniem przedmiotowej faktury i przyczyny nieujęcia tejże należności w fakturze, którą sam określił jako końcową (nr (...)) nie było przekonywujące i w tym kontekście dokonana przez Sąd I instancji ocena zeznań świadków została dokonana właściwie, mieszcząc się w ramach przysługującej temu Sądowi swobodnej oceny dowodów.

Niniejszej oceny nie zmieniała treść pisma pozwanych z dnia 10 sierpnia 2011r. w piśmie tym pozwani wyraźnie zaprzeczyli dodatkowemu zamówieniu przedmiotowych funkcji, a właśnie na fakcie dodatkowego zamówienia powód opierał swoje roszczenie.

Sąd II instancji pominął wniosek dowodowy powoda złożony w apelacji jako spóźniony. Stosownie do treści art. 505¹¹ kpc Sąd drugiej instancji nie przeprowadza postępowania dowodowego z wyjątkiem dowodu z dokumentu, chyba że apelację oparto na późniejszym wykryciu okoliczności faktycznych lub środkach dowodowych, z których strona nie mogła skorzystać przed sądem pierwszej instancji. Zawnioskowany w apelacji dowód w postaci nagrania istniał już podczas prowadzonego postępowania przez Sąd I instancji i był w dyspozycji powoda, a strona w sposób przekonywujący nie wykazała, iż nie mogła go powołać przed Sądem I instancji. Jako uzasadnienie powołania go przed Sądem II instancji powód podał, że czas nagrań wynosił 19 godzin, jednocześnie nie wskazał, dlaczego odsłuchania tych nagrań nie dokonał podczas postępowania I instancyjnego, skoro trwało ono od 23.10.2012. do 10.12.2013r. czyli ponad rok.

Zważywszy na powyższe orzeczono jak w sentencji na mocy art. 385 kpc. O kosztach postępowania drugoinstancyjnego orzeczono na zasadzie art. 108 kpc w zw. z par. 12 ust 1 pkt 1 i par. 6 pkt 3 rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.